

2022-06-21

1 (11)

KVALITETSDEKLARATION

Kostnader och intäkter i det storskaliga skogsbruket 2021

Ämnesområde

Jord- och skogsbruk, fiske.

Statistikområde

Produktion i skogsbruk.

Produktkod

JO 0307 SM 2001.

Referenstid

Helår 2021.

2022-06-21

2 (11)

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	5
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	6
2.2.1 Urval	7
2.2.2 Ramtäckning	7
2.2.3 Mätning	7
2.2.4 Bortfall	7
2.2.5 Bearbetning	8
2.2.6 Modellantaganden	9
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	9
3 Aktualitet och punktlighet	9
3.1 Framställningstid	9
3.2 Frekvens	9
3.3 Punktlighet	9
4 Tillgänglighet och tydlighet	9
4.1 Tillgång till statistiken	9
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	9
4.3 Presentation	9
4.4 Dokumentation	10
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	10
5.1 Jämförbarhet över tid	10
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	10
5.3 Sam användbarhet i övrigt	10
5.4 Numerisk överensstämmelse	10
Allmänna uppgifter	11
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	11
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	11
C Bevarande och gallring	11
D Uppgiftsskyldighet	11
E EU-reglering och internationell rapportering	11
F Historik	11
G Kontaktuppgifter	11

2022-06-21

3 (11)

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med undersökningen är att beräkna kostnader för skogliga åtgärder.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken är den enda i Sverige. Behovet av statistiken torde därför vara stort för de som behöver följa kostnadsutvecklingen av olika åtgärder i skogsbruket.

Kostnadsstatistiken används av näringsidkare inom skogsbruket och skogsindustrin. Skogsstyrelsen använder statistiken för allehanda ekonomiska beräkningar av skogsbruket. Bearbetade uppgifter används i Statistiska centralbyråns (SCB) kvartalsmässiga och årliga beräkning av nationalräkenskaper. Statistiken används även i internationell rapportering.

Uppgifterna används också för utredningar eller andra ändamål inom skogsbruket, av Regeringskansliet, på myndigheter, av forskare och så vidare.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken omfattar kostnader för olika skogsåtgärder på egen skogsmark. För avverkning ingår även kostnader för avverkning på annans skogsmark samt försvårad avverkning till följd av skogsskador.

1.2.1 Objekt och population

Rampopulationen för undersökningen är det storskaliga skogsbruket. Storskaligt avser i denna statistik ett ägande av mer än 16 000 hektar eller en årlig avverkning mer än 50 000 kubikmeter.

Undersökningen är en totalundersökning av de omkring 80 största skogsägarna och virkesköpande företagen. Dessa täcker totalt cirka 11 miljoner hektar produktiv skogsmark i Sverige. Detta motsvarar ungefär 91 procent av all produktiv skogsmark som ägs av andra än enskilda markägare.

Insamling av uppgifter sker för avverkning, skogsvård, skogsbilvåghållning och övrigt enligt uppgiftslämnarnas interna bokföring. Insamling av kostnaden för förvaltning ingår också.

2022-06-21

4 (11)

1.2.2 Variabler

Vi samlar in följande variabler med respektive mätenhet(-er):

- Produktiv skogsmark areal i 1 000-tal hektar

- Del 1. Skogsbruk
 - Virkesvolym volym i 1 000 fast kubikmeter under bark (m³f ub)
 - Anskaffning SEK/m³f ub
 - Drivning "
 - Skogsvård "
 - Vägar "
 - Övriga kostnader "
 - Administration "

- Del 2. Virkesförsäljning och vidaretransport (uppdelat på timmer och massaved samt tall och gran)
 - Virkesvolym volym i 1 000 m³f ub
 - Pris fritt bilväg SEK/m³f ub
 - Virkestransport "
 - Virkesmätning "
 - Vidaretransportavstånd Km

- Del 3. Drivning av rundvirke (uppdelat på föryngringsavverkning, gallring och hyggesfritt i egen eller annans skog, brand-/stormskadad skog)
 - Virkesvolym volym 1 000 m³f ub
 - Avverkning SEK/m³f ub
 - Skotning "
 - Fördelad omkostnad "
 - Andel totalentreprenad procent
 - Medelstam m³f ub
 - Uttagen volym m³f ub/hektar

- Del 4. Skogsvård på egen mark
 - Hyggesrensning åtgärdad areal i hektar kostnad 1 000-tal SEK
 - Markbehandling " "
 - Hyggesbränning " "
 - Sådd " "
 - Plantering " "
 - Hjälpplantering " "
 - Röjning " "
 - Gödsling och kalkning " "
 - Underväxtröjning " "
 - Övriga skogsvårdsåtgärder " "
 - Gemensam omkostnad " "

2022-06-21

5 (11)

- Del 5. Övriga åtgärder på egen skog
- Föryngringsavverkning volym i 1000 m³f ub
- Gallring "
- Förvaltning SEK 1000-tal kr
- Bilvägbyggnad längd i km kostnad i 1 000-tal SEK
- Bilvägunderhåll " "
- Ny-, skyddsdikning " "
- Dikesunderhåll " "
- Naturvård " "

Redovisning i form av enhetskostnad (viktade genomsnittspriser i kr per kubikmeter eller kr per hektar) sker för norra och södra Sverige och för följande skogliga aktiviteter; föryngringsavverkning, gallring, markberedning, hyggesrensning, sådd, plantering, hjälpplantering, röjning, hyggesbränning, underväxtröjning och nyinvestering eller underhåll av skogsbilvägar. Kostnad för hyggesfri avverkning redovisades för första gången 2021 i statistikens faktablad och enbart för hela landet.

1.2.3 Statistiska mått

Produktiv skogsmarksareal anges i hektar.

Volymen anges i kubikmeter fast mått under bark, m³f ub.

Volymvägda genomsnittskostnader per kubikmeter fast mått under bark, SEK per m³f ub eller SEK per hektar.

Kostnad 1 000-tal SEK

Åtgärdad areal i hektar

Samtliga skattningar är viktade efter areal eller m³f ub. Det innebär att kostnadsuppgifter från uppgiftslämnare som har stor avverkning eller utför åtgärder på en stor areal även har större vikt i de redovisade skattningarna.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Uppgifterna samlas in på landsdelsnivå, vilket innebär att de företag som har verksamhet i flera landsdelar får lämna in flera enkäter. Redovisningen av resultatet görs efter röjandekontroll på Norra och Södra Sverige. Kostnaden för skogsbilvägar, försvårad avverkning, hyggesbränning och underväxtröjning publiceras enbart för hela landet på grund av att de är ovanligare åtgärder.

1.2.5 Referenstider

Helår 2021.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Tillförlitligheten är relativt god.

2022-06-21

6 (11)

De undersökta bolagen har dock olika bokföringssystem som gör det svårt att få fram helt likvärdiga uppgifter. Detta eftersom den totala kostnadsmassan (särskilt de indirekta kostnaderna) fördelas olika mellan olika kostnadsbärare. Då samma data insamlats under lång tid påverkar detta inte de långsiktiga trenderna.

Svarsfrekvensen är god om man ser till andelen areal och rapporterad volym. Antalet svarande har legat högt sedan flera år. Tidigare publicerades drivningsåtgärder på de fyra landsdelarna men nu redovisas endast för norra och södra Sverige. Även de historiska uppgifterna har reviderats enligt denna geografiska uppdelning.

2.2 Osäkerhetskällor

Undersökningen har ett antal osäkerhetskällor. Det finns ingen enhetlig definition av storskaligt skogsbruk, varför det är hur vi sätter gränsen som bestämmer hur stort urvalet blir. I denna statistikprodukt är gränsen satt vid ett ägande av mer än 16 000 hektar eller en årlig avverkning på mer än 50 000 kubikmeter. Gränserna är satta för att nå en tillräckligt stor mängd respondenter för att kunna publicera utan att få problem med sekretesskyddade skattningar samt en avvägning mot resurseffektivitet. En del respondenter har inte svarat på enkäten vilket vi redogör för under avsnitt 2.4.4 nedan. I statistiken redovisar vi dock enbart viktade genomsnitt vilka bör vara representativa för större delar av skogsbruket än enbart de undersökta organisationerna.

Uppgifterna kommer från respondenternas interna redovisning. De funktionella kostnadsslagen är inte helt jämförbara på grund av olika bokförings principer och olika driftsystem. Många skogsbolag anlitar entreprenörer för att utföra avverkning och andra åtgärder. Kostnaden per enhet för utförandet blir då bokföringsmässigt högre på grund av att entreprenörens administration blir en enhetskostnad. När skogsbolagen använder egna maskiner bokför de administrationen troligen som en förvaltningskostnad. Undersökningen är emellertid upplagd så att osäkerheten ska minimeras för företagen. För huvuddelen av uppgifterna måste tillförlitligheten bedömas som god.

Insamlade uppgifter om skogsbilvägar har en större osäkerhet då det ibland är svårt att härleda enbart skogsbrukets del av kostnaden vid till exempel samägda vägar eller skogsbilvägar i närheten av bebyggelse. Detta gör att även svarsfrekvensen är lägre för dessa frågor i enkäten, särskilt kostnaden för underhåll. Därför presenterar vi inte kostnaden för skogsbilvägar per landsdel utan i stället för hela landet.

Vissa åtgärder som till exempel försvårad avverkning i skadad skog, hyggesbränning och underväxtröjning är något ovanligare uppgifter och därför bedömer vi att vi enbart kan redovisa dem för hela landet.

Kostnaden för hyggesfritt skogsbruk presenterades för första gången avseende 2021, att det inte finns något liknande att jämföra mot bidrar till en högre osäkerhet. Det är även ett samlingsbegrepp som kan avse flera olika metoder som blädning, plockhuggning och luckhuggning med mera vilket ytterligare bidrar till osäkerhet.

2022-06-21

7 (11)

2.2.1 Urval

Undersökningen är en totalundersökning av alla skogsägare och virkesköpande företag som äger mer än 16 000 hektar eller har en årlig avverkning mer än 50 000 m³. Eftersom uppgiftslämnarna redovisar de flesta uppgifter, utom ingående skogsmarksareal och areal för skogsvårdsåtgärder, per avverkad volym, per hektar, eller per meter använder vi inte uppräkningsfaktorer för att kompensera för bortfall eller likande.

2.2.2 Ramtäckning

Vi avgränsar det storskaliga skogsbruket med dels en areal dels en årlig avverkning i kubikmeter. Det kan resultera i potentiell övertäckning i form av dubbelräkning av uppgifter när ett virkesköpande företag utför avverkning åt en stor markägare. Denna minimeras genom att populationen är liten och kan övervakas genom Skogsstyrelsen och Skogforsks branschkunskap. Dubbelräkning identifierar vi i mikrodatagranskningen och justerar. Under perioden 2018 till 2020 delades Bergviks skogs innehav upp och såldes. I övergången förekom täckningsproblem som vi rättat upp i omgångar.

Ramen är skapad dels från fastighetstaxeringsregistret för arealgränsen på 16 000 hektar dels avverkningsvolymerna från Biometria för gränsen 50 000 m³. Kvalitet och täckning av dessa två datakällor är därför viktiga vid skapandet av populationen i denna undersökning. Eftersom urvalet är litet kan det enkelt granskas av Skogsstyrelsen och Skogforsk.

2.2.3 Mätning

Skogforsk genomför insamlingen. De skickar ut enkäter så att de finns respondenterna tillhanda i början av året.

Undersökningsresultaten grundar sig på den postenkät eller enkät i Excel som uppgiftslämnaren fyller i. Svaren hämtar uppgiftslämnarna från skogsbolagens interna redovisning.

I normalfallet får respondenterna fram till 31 mars på sig att besvara förfrågan. Om svar inte inkommit när svarstiden löpt ut skickas en påminnelse ut till dem som inte svarat.

Skogforsk registrerar, granskar och rättar de inkomna uppgifterna. Bearbetningar och skattningar utförs i statistikprogramvaran SAS och R. Vid behov kompletteras uppgifterna genom återkontakt med uppgiftslämnarna. Kontroller på makronivå genomförs mot slutet av varje undersökningsomgång.

2.2.4 Bortfall

Eftersom de flesta uppgifter redovisas per avverkad volym, per hektar eller per meter, används inte uppräkningsfaktorer för att kompensera för bortfall eller liknande. Skattningarna är viktade efter volym eller hektar och det gör att bortfall av aktörer i den nedre skalan av storskaligt skogsbruk får liten påverkan på statistiken.

Det finns som tidigare nämnts ett partiellt bortfall vilket medfört sådan osäkerhet att redovisningen av flera variabler tvingats utelämnas. Det gäller

2022-06-21

8 (11)

för ny- och skyddsdikning, dikesunderhåll, naturvård, övriga skogsvårdsarbeten, gemensam omkostnad, förvaltning, och hyggesbränning.

Hur inkomna svar och bortfall fördelar sig för ett urval av undersökningens år framgår av tabellen nedan. 2018 reviderades och utökades urvalet och antalet utskickade enkäter ökade, vilket också lett till ett ökat antal besvarade enkäter.

För den senaste undersökningen har 35 enkätsvar inte inkommit, vilket är fler än förra året. Antal svarande är lägre än föregående år men inte arealen som täcks in av de svarande. Arealerna är inte exakta då några svarande inte uppgett areal. I dessa fall har registerarealer använts i arealbestämningen. Volymen som täcks in av enkätsvaren uppskattas vara ca två tredjedelar av den avverkade nettovolymen i Sverige.

Tabell 1 Fördelning av svar och bortfall för de senaste 5 åren s

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Antal företag	48	45	78	81	81	78
Utskickade enkäter	72	52	85	88	88	85
Antal besvarade enkäter	25	39	40	54	54	50
Areal (1000 ha)	7 959	8815	8 848	ca 9000	10 045	11 200
Avverkning (svar) (1000 m ³ fub)	40 482	49 199	48 949	50 017	49 998	50 260

2.2.5 Bearbetning

Skogsstyrelsen utför beräkningar huvudsakligen genom att väga uppgifterna för olika kostnader mot antingen avverkad volym (gallring och föryngringsavverkning) eller åtgärdad areal. I de fall uppgift om avverkad volym eller åtgärdad areal saknas ingår inte angivna kostnader i underlaget för beräkningen.

Mikrodatagranskning utförs samt röjandekontroll. Skattningar makrogranskas mot föregående år samt utifrån omvärldsfaktorer.

I Skogsstyrelsens publikationer redovisas de statistiska måtten enligt följande:

1. Kostnader (SEK/m³f ub) för föryngringsavverkning, gallring, hyggesfritt, försvårad avverkning och all avverkning för norra och södra Sverige samt för hela landet. Även nyinvestering och underhåll av skogsbilvägar för hela landet.
2. Kostnader (SEK/ha) för skogsvårdsåtgärder för norra och södra Sverige samt för hela landet, hyggesbränning och underväxtröjning enbart hela landet.

Redovisningsgrupperna är norra Sverige (norra och södra Norrland) och södra Sverige (Svealand och Götaland). Avverkningsformer är föryngringsavverkning, hyggesfritt och gallring. Åtgärder och arbeten enligt

2022-06-21

9 (11)

ovan. Kostnaderna avser åtgärder utförda på egen skogsmark, annans skogsmark samt försvårad avverkning till följd av skadad skog.

2.2.6 Modellantaganden

Inga modellantaganden görs i produktionen.

Men i vidare användning av statistiken antas de enhetskostnader som uppskattas i denna produkt vara representativa för hela skogsbruket, dvs även småskaliga markägare. Detta kan vara ett rimligt antagande eftersom även småskaliga markägare ofta använder entreprenörer för avverkning och skogsvård som bör ha en liknande kostnadsnivå eftersom de även arbetar åt storskaliga skogsbruket. Skattningarna är dessutom viktade genomsnitt per enhet och inte uppskattningar av totaler, där det senare skulle ge undertäckning.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Undersökningen genomförs på liknande sätt varje år. Skogsforsk skickar ut enkäten i februari till samtliga mottagare med önskemål om svar före månadsskiftet mars/april. För dem som inte svarat inom den tiden sänds en skriftlig påminnelse i mitten av april. Därefter görs påminnelser per telefon tills samtliga möjliga svar erhålls i mitten av maj.

Framställningstiden uppgår totalt till ca 100 dagar varav 90 dagar för Skogsforsk och 10 dagar för Skogsstyrelsen.

3.2 Frekvens

Statistiken publiceras årsvis i Skogsstyrelsens statistikdatabas.

3.3 Punktlighet

Publiceras enligt publiceringsplan.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras i Skogsstyrelsen statistikdatabas

[Skogsstyrelsens statistikdatabas](#)

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Förekommer inte.

4.3 Presentation

Uppgifterna presenteras som tabeller och text i statistiska meddelandet: JO 0307 SM 1901

4.4 Dokumentation

Denna kvalitetsdeklaration tillsammans med statistiska meddelandet utgör dokumentationen.

5 Jämförbarhet och sam användbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Skogsstyrelsen har publicerat statistik över kostnader för avverkning, skogsvård och skogsbilväghållning sedan 1950-talet. Statistik över kostnader för storskogsbrukets avverkning har publicerats sedan 1981.

Sedan 1996 görs enkäten tillsammans med Skogforsk, och ändringar i enkäten har skett 2005 och 2007. Där införandet av försvårade avverkningar på grund av storm mm 2005 som en egen kostnadspost i del 3 är den största förändringen.

Inför 2018 års skattningar gjorde vi ett förtydligande av vad som avses med storskaligt skogsbruk. Det ökade mängden företag som är med i population och urval. Förändringarna förväntas dock inte påverka jämförbarheten nämnvärt eftersom samtliga skattningar är viktade. Den nytillkomna volymen är cirka 1,4 procent av den totala volymen och är spridd kring medelvärdet vad gäller kostnadens storlek.

Avseende jämförbarhet är statistiken jämförbar med åren 1981–2021.

Inför publiceringen av 2020 års statistik började skattningar för varje år i tidserien tillbaka till 2000 räknas om varje år. Det innebär att vi gör mindre rättningar då tidigare okända uppgifter kommer in. Jämförbarheten mellan 2000 och 2020 är därför väldigt god.

Vid publiceringen av 2021 års statistik så utökades tidserien i statistikdatabasen tillbaka till 1996 med jämförbara resultat.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

I Sverige finns ingen jämförbar undersökning avseende kostnader. Skogsstyrelsen har däremot en andra undersökning om åtgärder i storskaligt skogsbruk. Jämförbarheten med andra länder är begränsad eftersom ingen enhetlig metod finns. Viktiga skillnader är att både virkesmarknaderna och skogsskötselmetoder skiljer sig åt mellan olika länder vilket påverkar jämförbarheten.

5.3 Sam användbarhet i övrigt

Annan skogsekonomisk statistik publiceras av Skogsstyrelsen.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Inte aktuellt.

2022-06-21

11 (11)

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken är officiell statistik.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 19 kap. 1-3 §§ och 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

C Bevarande och gallring

Frågor kring bevarande och gallring av uppgifter utreds för närvarande av Skogsstyrelsen.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte.

E EU-reglering och internationell rapportering

Ingen direkt rapportering förekommer.

F Historik

Som nämnts ovan har Skogsstyrelsen publicerat statistik över kostnader för avverkning, skogsvård och skogsbilväghållning sedan 1950-talet. Statistik över kostnader för storskogsbrukets avverkning har publicerats sedan 1981.

Avseende jämförbarhet är statistiken jämförbar med åren 1981–2018. Se även ovan kommentarer under rubriken Jämförbarhet över tid.

Tidigare publicerades drivningsåtgärder på de fyra landsdelarna men nu redovisas endast för norra och södra Sverige. Även de historiska uppgifterna har reviderats enligt denna geografiska uppdelning.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Skogsstyrelsen
Kontaktinformation	Sebastian Constantino
E-post	sebastian.constantino@skogsstyrelsen.se
Telefon	08-514 514 80